

Karel de Grote-Hogeschool
Katholieke Hogeschool
Antwerpen

Bachelor in het onderwijs:
lager onderwijs

11 november 2008

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
	3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
	3.2 Werkwijze	5
	3.3 Domeinspecifiek referentiekader	6
	3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	6
4	Opleiding	8
5	Beoordeling	9
	5.1 Doelstellingen opleiding	9
	5.2 Programma	10
	5.3 Inzet personeel	13
	5.4 Voorzieningen	14
	5.5 Interne kwaliteitszorg	15
	5.6 Resultaten	16
6	Oordelen visitatiecommissie	17
7	Oordelen NVAO	18
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	19

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 10 juli 2008 heeft Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen (KdG) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor), steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de VLHORA. De aanvraag is ontvangen op 16 juli 2008.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen

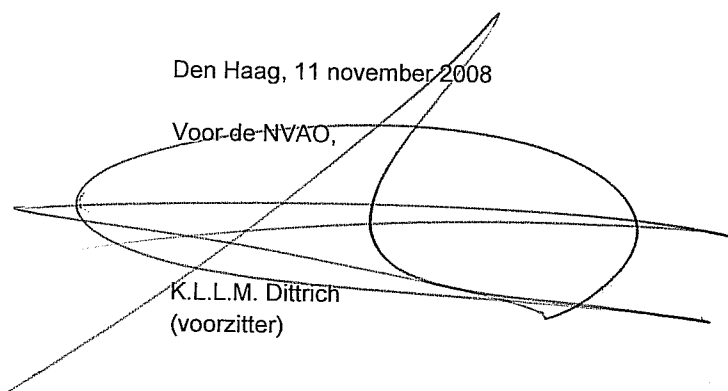
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Antwerpen wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot en met het einde van het academiejaar 2015-2016.

Den Haag, 11 november 2008

Voor de NVAO,

K.L.L.M. Ditrich
(voorzitter)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 10 juli 2008 heeft Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor). De aanvraag is ontvangen op 16 juli 2008.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLHORA

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005)

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLHORA

Visitatiecommissie:

- Voorzitter: Prof. dr. M. Valcke, lector Universiteit Gent en voorzitter vakgroep Onderwijskunde.
- Leden:
 - Dhr. J. De Bleser, directeur van een vrije basisschool.
 - Dhr. E. Boutens, directeur van een gemeentelijke basisschool en docent aan het AVSG.
 - Dr. M. Kuijten-Schuurmans, cel curriculumontwikkeling PABO-opleiding te Utrecht, studieloopbaanbegeleider
- Secretaris: mevr. K. De Wilde

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 9-12-2005 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

De visitatie van de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs aan de hogescholen gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de 'Handleiding Onderwijsvisaties VLIR-VLHORA, februari 2005'.

Op 16 januari 2006 werd de commissie officieel geïnstalleerd.

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleidingen bezorgd.

Elk commissielid heeft het zelfevaluatierapport en de bijlagen bestudeerd, de geselecteerde eindwerken gelezen en zijn argumenten, vragen en voorlopig oordeel vastgelegd in een checklist, waarvan de secretaris een synthese heeft gemaakt. De synthese werd uitvoerig besproken en beargumenteerd door de commissieleden.

Het visitatiebezoek aan de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs van Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen vond plaats op 21, 22 en 23 maart 2006.

Tijdens de visitatie werd gesproken met een representatieve vertegenwoordiging van alle geledingen die bij de opleiding betrokken zijn. Tijdens de visitatie werd bijkomend informatiemateriaal bestudeerd en werd een bezoek gebracht aan de instelling met het oog op de beoordeling van de accommodaties en de voorzieningen voor de studenten. De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatierapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld.

Het ontwerp opleidingsrapport werd aan de hogescholen gezonden. De reactie van de opleiding op het ontwerp opleidingsrapport werd door de commissie in een slotvergadering besproken. De commissie stelde ook een vergelijkend gedeelte op. Hierin worden de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de visitatie vergelijkenderwijs weergegeven.

Alle oordelen en wegingen gebeurden volgen de beslisregels zoals geformuleerd in de *Handleiding onderwijsvisitaties*.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

In september 1998 werd het besluit van de Vlaamse regering betreffende de basiscompetenties van de leraren goedgekeurd. In 2000-2001 liet de minister een evaluatie uitvoeren van de lerarenopleiding, ook van de basiscompetenties. Deze besprekingen hebben geleid tot een ontwerp van besluit dat op het moment van de visitatie nog niet was vastgesteld. Wat de basiscompetenties betreft bleef het besluit van 1998 nog steeds van kracht. Het nieuwe ontwerp van besluit waarover reeds gecommuniceerd werd met de departementen lerarenopleiding kon evenwel als een geactualiseerde leidraad worden gebruikt. Dit impliceert dat de visitatiecommissie onder andere aandacht had voor de wijze waarop de opleidingen de actualisering vorm (zou) geven in hun programma aan zorgbeleid en gelijke kansen en aan de competenties in verband met het gebruik van ICT.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit 4 leden. Er heeft geen student deelgenomen aan de visitatie. In een mail, d.d. 16 oktober 2008, heeft VLHORA aan de NVAO laten weten dat 6 studenten zich kandidaat hadden gesteld. Daarvan bleek 1 kandidaat niet te voldoen aan de criteria. 3 studenten haakten af voor de start van de visitatie vanwege stage- of werkverplichtingen. VLHORA heeft aan de VVS bijkomende kandidaten gevraagd en dat heeft 2 kandidaten opgeleverd. In totaal hebben de 4 studenten 13 van de 16 betrokken hogescholen bezocht. In dezelfde mail, d.d. 16 oktober 2008 heeft VLHORA aan de NVAO laten weten hoe de commissie het ontbreken van een student heeft opgevangen.

- Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding. Ook al betreft de NVAO de afwezigheid van een student in de commissie, zij heeft begrip voor de omstandigheden die daar aanleiding toe gaven. De NVAO beschouwt die dan ook als overmacht.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat ze het zelfevaluatie-rapport open en kritisch vond;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- beroepsprofielen;
- wettelijke eisen (basiscompetenties leraar).

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerp-niveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding:

- instelling	Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen
- aard instelling	ambtshalve geregistreerd
- vestiging(en):	Antwerpen
- graad en de kwalificatie	Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs
- niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
- studieomvang	180 studiepunten
- afstudeerrichtingen	geen
- onderwijstaal	Nederlands
- studiegebied	Onderwijs
- titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren	onderwijzer
- aard van de aanvraag	accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De doelstellingen van de opleiding voldoen aan de decretale en beroepsspecifieke vereisten. De basiscompetenties ontwikkeld door de Dienst voor Onderwijsontwikkeling (DVO), aangevuld met de attitudes en de dertien taalvaardigheidsdoelstellingen van de Nederlandse Taalunie, werden door de opleiding gebruikt als basis voor de opleidingsdoelstellingen.

De commissie adviseert om bij de voorziene curriculumherziening nog explicieter de relatie te leggen tussen de basiscompetenties en de doelstellingenordering vanuit het BaMa-kader. Ze stelde immers vast dat de opleiding zich niet expliciet profileert via bepaalde basiscompetenties. Ze formuleert het idee dat de opleiding zich uitdrukkelijker kan profileren via een subset aan domeinspecifieke competenties.

De commissie heeft kennis genomen van de visie en het concept van de opleiding en vindt deze duidelijk verwoord. De opleiding opteert voor competentie- en studentgericht

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

onderwijs, waarbij de student door een kritisch-reflexieve houding vorm geeft aan zijn of haar opleiding.

Via resonansgroepen wordt het werkveld betrokken bij de opleiding. De commissie vindt het POLS-model (Professioneel Ontwikkelende Leerschool) een uitstekend initiatief om een grotere betrokkenheid en inbreng van leerkrachten uit de partnerscholen te realiseren. Ook de stages en mentorenopleidingen vormen een bron van informatie over de behoeften vanuit het werkveld.

De commissie kon eveneens zien dat alle betrokken actoren ruim bekend zijn met de doelstellingen en de basiscompetenties van de opleiding.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De opleiding heeft een curriculumherziening voorbereid en ingezet. Deze plannen wijzen op een duidelijke heroriëntatie waarvan de commissie kon vaststellen dat die een antwoord is op opmerkingen over de scheiding tussen theorie en praktijk, tussen vaardigheidsgerichte en kennisgerichte vakken. De lectoren, studenten, vakgroepen en het werkveld worden betrokken bij de curriculumaanpassingen.

Op dit moment is de relatie tussen de vooropgezette doelen en de opleidingsonderdelen door de historische ontstane cursorische aanpak in het eerste en tweede jaar minder scherp. De commissie vraagt hier dan ook kritische aandacht voor van de opleiding.

De opleiding vertaalde de opleidingsdoelen in deelcompetenties per opleidingsonderdeel. De doelen worden vermeld in de studiegids.

De commissie kon vaststellen dat de opleiding een professionele gerichtheid op het ontwikkelen van een stevige kennisbasis met de relevante wetenschappelijke en beroepsgerichte aspecten kent. De commissie vraagt in dit kader wel om de integratie van de opbouw van de kennisbasis mee te nemen en te bewaken in de curriculumhervorming.

Onder andere via de modulaire opbouw van het derde jaar worden verbanden gelegd tussen het programma en de actuele ontwikkelingen in de praktijk. De stage is de ziel van de opleiding, waarbij de competenties stapsgewijs worden opgebouwd. De zelfstandige stage is, volgens de commissie, een meerwaarde.

De hogeschool stimuleert aandacht voor onderzoek. Het departement wil een persoon aanwerven die samen met het werkveld op zoek zal gaan naar onderzoeksthema's.

De begrote studietijd per studiejaar en de studieomvang sluiten aan bij de decretale norm. Op hogeschoolniveau werd de studietijdmeting gesystematiseerd. De commissie stelt de vraag naar het invoeren van een systematiek bij de studietijdmetingen op opleidingsniveau. Het kan volgens haar eveneens relevant zijn om in dit kader streefcijfers voorop te stellen.

Voor alle opleidingsonderdelen zijn volledige leermiddelen uitgewerkt. Deze weerspiegelen de relevante, actuele perspectieven, inhouden en aanpakken die aansluiten bij de vooropgezette doelen. De commissie vraagt om het concept "wij onderwijzen studenten om hen zelf te leren onderwijzen" scherp te stellen.

De beoordelingswerkwijze voor de stage is beschikbaar voor de studenten en de criteria hiervoor zijn per opleidingsjaar op voorhand vastgelegd. De toetsing van de eindwerken echter, blijkt nu niet aangestuurd te worden vanuit een heldere lijst van criteria. De commissie stelt dan ook grote verschillen vast in de uitwerking van de eindwerken. Verder suggereert de commissie om systematiek te brengen in de aanzetten van vernieuwing bij de toetsing in de richting van zelftoetsing en peer assessment.

De opleiding sluit aan op de algemene kennis van het secundair onderwijs voor wat godsdienst, wiskunde, wereldoriëntatie, Nederlands en Frans betreft. Voor de overige opleidingsonderdelen wordt geen voorkennis verwacht.

De opleiding is zich bewust van de typische instroomkarakteristieken, alsook van die kenmerken die gepaard gaan met uitval. Er zijn duidelijke pogingen om in een voortraject hiermee preventief om te gaan. Het inzetten van een schoolopbouwwerker en het KLIK-project zijn volgens de commissie in deze context een pluspunt. Het KLIK-project biedt de mogelijkheid tot een intense studiebegeleiding – met de hulp van een individuele vrijwillige helper – voor 'risicostudenten' die wel over de mogelijkheden beschikken om de studie aan te vatten, maar bij wie de vooropleiding niet tot het vereiste instapniveau heeft geleid. De commissie vraagt dat de opleiding dringend aandacht schenkt aan het invoeren van EVC en aanverwante aanpakken in de context van flexibilisering.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

5.3 Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

De commissie stelt vast dat binnen de opleiding de noodzakelijke expertise aanwezig is in de vakinhoudelijke, didactische en organisatorische zin. De opleiding heeft relatief veel lectoren die beroepservaring hebben. De band met het werkveld wordt bovendien versterkt door de contacten naar aanleiding van de stage, het eindwerk en de navorming. Er is aandacht voor de nieuwe rollen, taken en verantwoordelijkheden van de leraar.

Volgens de commissie wordt er binnen de opleiding voldoende personeel ingezet. De student-stafproportie is 1/15. De commissie heeft vooral gelezen en gehoord dat er aandacht is voor een toekomstig personeelsbeleid. De opleiding is onder meer gestart met een verjonging in het personeel, omdat de leeftijds piramide momenteel niet evenwichtig is.

Professionalisering is een aspect waar de opleiding veel aandacht aan schenkt. Die professionalisering verloopt deels gestuurd en deels op initiatief van de lectoren zelf. Wat betreft dit laatste zijn er aanzetten om die teamgericht vorm te geven. De commissie steunt dit nieuwe opzet.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

De commissie is van oordeel dat de infrastructuur - ondanks een schrale, verouderde en monotone aankleding - mogelijkheden biedt om het onderwijs van deze opleiding te realiseren. Zij vindt dat de onderwijs- en werkruimtes een eerder prikkelarme omgeving bieden en eigenheid missen. In dit licht hoopt de commissie dat de creativiteit van de lectoren en studenten gebruikt zal worden voor de aankleding van het gebouw. Ze wil de opleiding aanmoedigen om de infrastructuur meer model te laten staan voor een leeromgeving die de identiteit van een lerarenopleiding uitstraalt.

De mediatheek is volgens de commissie goed uitgebouwd. De commissie kan vaststellen dat investeringen in boeken, tijdschriften en documentatie een duidelijke prioriteit vormen. De commissie stelt echter vast dat de ICT-voorzieningen de beperkte mate weerspiegelen van de integratie van ICT in het curriculum.

Wat betreft de studiebegeleiding stelt de commissie vast dat er een duidelijk systeem aanwezig is. De studenten zijn vertrouwd met de studiebegeleidingsmogelijkheden en waarderen de persoonlijke en menselijke begeleiding van de betrokkenen. Ze ervaren de drempel tussen studenten en lectoren als klein. De commissie spreekt zich positief uit over de aanwezigheid van een opbouwwerker en de specifieke aandacht voor risicostudenten. De verslaggeving met betrekking tot studiebegeleiding en ombudsactiviteiten geeft bovendien aan dat er geen onoverkomelijke struikelblokken zijn in het programma van de opleiding.

Er is eveneens nagedacht over begrijpelijke informatie aan kandidaat-studenten (SID-In-beurzen, infodagen, brochures, website...). Kandidaat-studenten kunnen deelnemen aan meelooplessen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

Op hogeschoolniveau is een kwaliteitszorgsysteem uitgebouwd. Het accreditiekader wordt in het kwaliteitsbeleid geïntegreerd. Een planning op het niveau van de hogeschool én van het departement maakt dit kwaliteitsbeleid mogelijk. Er zijn ook onlinemetingen mogelijk.

De resultaten van de diverse consultatierondes met het personeel, de studenten, de alumni en het werkveld worden geanalyseerd in focusgroepen (op hogeschoolniveau) en focus- en analyseteams (op opleidingsniveau). Daarbij wordt een SWOT-analyse gemaakt om minpunten te detecteren. Op basis van deze analyse zet de opleiding via het SMART-principe verbeteringsprojecten op.

Het werkveld en de afgestudeerden waarderen dit kwaliteitszorgsysteem. Zij onderstreepen aan de commissie dat er duidelijk een en ander in de opleiding is aangepakt en aangepast in positieve zin. Studenten meldden op een overtuigende manier hun betrokkenheid bij de kwaliteitszorg en de aandacht voor hun inbreng en ideeën aan de commissie. Ook het personeel wordt betrokken bij de analyse van de kwaliteitsmetingen en het opzetten van verbeteringsprojecten.

Bovendien kon de commissie waarnemen dat dit hele overlegsysteem beheersbaar is. De commissie stelde vast dat er schikkingen getroffen worden om de communicatie en coördinatie tussen het hogeschoolniveau en dat van het departement en de opleiding te maximaliseren.

Concrete plannen worden uitgevoerd volgens de PDCA-cyclus. De commissie kon vaststellen dat de cyclus bij elk verbeteringsproject duidelijk aanwezig is.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**

5.6 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

Het werkveld heeft vertrouwen in de opleiding en waardeert de kwaliteiten van de afgestudeerden.

De studenten die de commissie heeft gesproken waren tevreden over de opleiding. Vooral de theoretische basis, de reflectie en de creativiteit scoren hoog. Die studenten worden via de stage voorbereid op hun instap in het beroepenveld. Vertegenwoordigers van het werkveld en afgestudeerden meldden geen bijzondere moeilijkheden bij het instappen in het beroepenveld.

De afgestudeerden die de commissie heeft gesproken, waren positief over de aandacht voor reflectie en levenslang leren. Zij onderstreepten ook het persoonlijke contact met de lectoren. Globaal getuigden de vertegenwoordigers van de afgestudeerden hun vertrouwen in de opleiding.

De commissie heeft kunnen vaststellen dat de basiscompetenties via de stage kunnen bereikt worden. Ten aanzien van de eindwerken is dit minder duidelijk, gezien het ontbreken van een expliciet toetsingskader. De commissie zag grote verschillen in de uitwerking van de eindwerken.

Wat betreft het onderwijsrendement vergelijkt de opleiding haar slaagcijfers intern met de andere opleidingen binnen het departement en extern met de opleidingen binnen het Interactum-samenwerkingsverband.

De commissie adviseert om aandacht te besteden aan het definiëren van streefcijfers. Ze vraagt eveneens om de redenen voor de lagere slaagpercentages in het eerste jaar (in vergelijking met externe relevante lerarenopleidingen) te onderzoeken.

Verder stelt de commissie vast dat de opleiding alert is ten aanzien van studieuitval. De opleiding is in dit kader een proactief beleid opgestart.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	Goed
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	Voldoende
2 Programma	Voldoende	2.1 eisen gerichtheid	Voldoende
		2.2 relatie doelstellingen - programma	Voldoende
		2.3 samenhang programma	Voldoende
		2.4 studielast	Voldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	Voldoende
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	Voldoende
		2.8 beoordeling en toetsing	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende	3.1 eisen gerichtheid	Voldoende
		3.2 kwantiteit	Voldoende
		3.3 kwaliteit	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende	4.1 materiële voorzieningen	Voldoende
		4.2 studiebegeleiding	Goed
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende	5.1 evaluatie resultaten	Goed
		5.2 maatregelen tot verbetering	Goed
		5.3 betrokkenheid	Goed
6 Resultaten	Voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	Voldoende
		6.2 onderwijsrendement	Voldoende

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende
2 Programma	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende

Eindoordeel van de NVAO: positief

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

Bij e-mail van 4 november 2008 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in het accreditatierapport.

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in het onderwijs: lager onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen uitgevoerd door VLHORA.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

Aanvraagnummer #3066

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2008-2009 tot het einde van academiejaar 2015-2016